

**Briuselis, 2025 m. spalio 20 d.
(OR. en)**

14054/25

COPS 498	CLIMA 439
POLMIL 308	CYBER 273
CIVCOM 254	COTER 167
EUMC 365	CONOP 63
CONUN 163	COARM 166
COAFR 273	CSC 517
COEST 753	CFSP/PESC 1475
MAMA 244	CSDP/PSDC 612
MOG 122	

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13532/25

Dalykas: Tarybos išvados „ES ir JT strateginės partnerystės taikos ir saugumo srityje modernizavimas. 2025–2028 m. bendri prioritetai“

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados „ES ir JT strateginės partnerystės taikos ir saugumo srityje modernizavimas. 2025–2028 m. bendri prioritetai“.

Tarybos išvados „ES ir JT strateginės partnerystės

taikos ir saugumo srityje modernizavimas. 2025–2028 m. bendri prioritetai“

1. Taryba dar kartą patvirtina tvirtą Europos Sąjungos ir jos valstybių narių įsipareigojimą palaikyti daugiašalę, taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, kurios pagrindas – Jungtinės Tautos. Taryba pakartoja ryžtingai smerkianti visus JT Chartijos ir tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę ir žmogaus teises, pažeidimus. Šiuo atžvilgiu Taryba dar kartą kuo griežčiausiai pasmerkia Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą ir dar kartą patvirtina toliau remianti Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą, atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Taryba taip pat ragina nedelsiant nutraukti ugnį Gazoje ir besąlygiškai paleisti visus įkaitus, nes tai sudarytų sąlygas galutinai nutraukti karo veiksmus, apgailestauja dėl sunkios humanitarinės padėties Gazoje ir tebėra tvirtai pasiryžusi siekti ilgalaikės ir tvarios taikos, grindžiamos dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu.
2. Dabartinėje blogėjančioje pasaulinėje saugumo aplinkoje, kuriai būdingi konfliktai, hibridinės grėsmės, dezinformacija ir klimato kaitos sukeltas nestabilumas, Taryba pabrėžia atnaujintos ir sustiprintos ES ir JT strateginės partnerystės taikos ir saugumo srityje, kaip vieno iš pagrindinių veiksmingo daugiašališkumo ramsčių, svarbą ir ES, kaip patikimos pasaulinės taiką ir saugumą užtikrinančios veikėjos, vaidmens svarbą. Ši partnerystė turėtų būti grindžiama bendromis vertybėmis, tarpusavio pasitikėjimu ir įsipareigojimu imtis koordinuotų veiksmų reaguojant į kintančius pasaulinius iššūkius.

3. Taryba remia JT naująją taikos darbotvarkę ir iniciatyvą „Veiksmai taikos palaikymui +“ ir ragina įgyvendinti Paktą dėl ateities, kuriame pabrėžiama gilesnio JT ir regioninių organizacijų bendradarbiavimo taikos ir saugumo srityje svarba. Šios pasaulinės gairės yra nuodugniai priderintos prie ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio bei bendro komunikato dėl didesnio ES indėlio į taisyklėmis grindžiamą daugiašališkumą ir papildo paskesnes Tarybos išvadas dėl ES prioritetų JT Generalinėje Asamblėjoje. Taryba gerai vertina 2025 m. Berlyne įvykusį JT ministrų susitikimą taikos palaikymo klausimais, kuriame 134 valstybės atnaujino savo įsipareigojimą dėl JT taikos palaikymo ir prisiėmė įsipareigojimų dėl tolesnės paramos teikdamos konkrečius pajėgumus. JT taikos palaikymas pasitvirtino kaip tarptautinio reagavimo į krizes pagrindas ir toliau aiškiai simbolizuoja pasaulinį naštos pasidalijimą.
4. Taryba pakartoja remianti Europos Sąjungos ir JT sekretoriato sutartus 2025–2028 m. ES ir JT bendrus prioritetus taikos ir saugumo srityje, kaip į ateitį orientuotą sistemą, skirtą šalinti pagrindines konfliktų priežastis, palaikyti tarptautinės teisę ir stiprinti ES kaip patikimos ir proaktyvios daugiašalės partnerės vaidmenį.

5. Taryba palankiai vertina tai, kad įsteigtas ES ir JT strateginis taikos ir saugumo komitetas, kaip vadovavimo strateginiam planavimui forumas, ir specialus darbuotojų tarpusavio koordinavimo mechanizmas, kurį taikant jie reguliariai susitiks ir teiks ataskaitas Strateginiam komitetui. Taryba bus visiškai skaidriai informuojama, reguliariai atnaujinant informaciją apie partnerystės taikos, saugumo ir gynybos srityse. Ji akcentuoja suintensyvėjusį bendradarbiavimą, kai lygiagrečiai dislokuojamos BSGP misijos ir operacijos ir JT taikos operacijos. Tokiais atvejais ES skatina bendradarbiavimą, koordinavimą, papildomumą ir dalijimąsi informacija, kai tinkama, ir daugiausia dėmesio skiria atitinkamų įgaliojimų, be kita ko, susijusių su moterimis, taika ir saugumu, civilių gyventojų apsauga, žmogaus teisių ir tarptautine humanitarine teise, įgyvendinimui, remdama jų atitinkamą išsamaus patikrinimo žmogaus teisių srityje politiką, taip pat konfliktų prevencijai ir konfliktų sprendimų pasitelkiant tarpininkavimą skatinimui, teisinės valstybės principo ir paramos saugumo sektoriui apsaugai ir propagavimui. Glaudžiai koordinuodama veiksmus su JT strateginių pajėgų kūrimo ir pajėgumų planavimo grupe, ES išnagrinės, kaip remti JT taikos operacijas, ir kaip JT galėtų remti ES operacijas.
6. Taryba taip pat palankiai vertina bendradarbiavimą su JT ir Afrikos Sąjunga (AS) įgyvendinant Saugumo Tarybos rezoliuciją 2719 (2023), kuria nustatyta sistema, skirta kiekvienu konkrečiu atveju JT įvertintais įnašais finansuoti AS vadovaujamas taikos paramos operacijas, kurioms JT Saugumo Taryba yra suteikusi įgaliojimus. Teikdama paramą AS apskritai, ES pabrėžia esanti pasirengusi ieškoti būdų, kaip toliau remti subregionines organizacijas, visų pirma regioninių ekonominių bendrijų (REB) jų atitinkamuose regionuose dedamas pastangas taikos ir saugumo srityje. ES taip pat pabrėžia itin svarbų papildomų taikos kūrimo priemonių vaidmenį siekiant užtikrinti, kad būtų palaikoma taika, ir itin svarbų kasmetinių AS, ES ir JT aukšto lygio trišalių dialogų, kurie padeda nustatyti tolesnes trišalio bendradarbiavimo sritis, vaidmenį. Be to, ES palankiai vertina 2025 m. rugsėjo 21 d. įvykusį šeštąjį trišalį ES, AS ir JT susitikimą.

7. Taryba palankiai vertina tai, kad tęsiamas kasmetinis ES ir JT strateginis dialogas konfliktų prevencijos, stabilizavimo ir tarpininkavimo siekiant taikos klausimais. Ji gerai vertina tai, kad tokio bendradarbiavimo metu daugiausia dėmesio skiriama tokioms svarbioms sritims kaip ankstyvasis perspėjimas ir išankstiniai veiksmai siekiant išsaugoti taiką ir užkirsti kelią konfliktams, strateginis duomenų naudojimas ir lyčių klausimu konstruktyvi konfliktų analizė, parama nacionalinėms prevencijos strategijoms, kartu išlaikant tvirtą politinį ir finansinį įsipareigojimą vykdyti konfliktų prevenciją ir susijusias darbotvarkes, taip pat keitimasis žiniomis ir įgyta patirtimi, remiantis tarpininkavimu siekiant taikos ir įtraukaus dialogo pastangomis. ES remia tvirtesnį bendradarbiavimą su JT taikos kūrimo pastangų, priemonių ir metodikų srityje, kad būtų galima įvertinti rinkimus lydinčio smurto riziką ir nustatyti tinkamiausius ir paveikiausius prevencinius veiksmus, taip pat stiprinti visapusišką, lygiateisį ir prasmingą moterų ir jaunimo dalyvavimą taikos procesuose ir moterų tarpininkų įsitraukimą. Ji taip pat remia aktyvesnį JT Generalinio Sekretoriaus specialiųjų įgaliotinių bei pasiuntinių ir ES specialiųjų įgaliotinių, specialiųjų pasiuntinių ir ES delegacijų vadovų angažavimąsi, be kita ko, vykdant ES PSK ir JT Saugumo Tarybos kasmetinį neoficialų apsikeitimą nuomonėmis, taip pat tvirtesnį bendradarbiavimą su JT ryšių palaikymo biuru taikai ir saugumui (UNLOPS) Briuselyje.
8. Taryba pripažįsta naudą, kurią teikia gilesnis bendradarbiavimas saugumo sektoriaus reformos (SSR), nusiginklavimo, demobilizacijos ir reintegracijos (NDR), teisingumo ir pataisos reformos, taip pat ginklų ir šaudmenų valdymo srityse. Ji palankiai vertina pastangas oficialiai įtvirtinti EIVT ir Taikos operacijų departamento Teisinės valstybės ir saugumo institucijų biuro (OROLSI) bendradarbiavimą, įskaitant reguliarių keitimąsi informacija ir operacijų planavimą prioritetinėse šalyse. Ji ragina plėtoti bendrą programavimą ir reguliarių tam tikrų temų ekspertų keitimąsi informacija, itin daug dėmesio skiriant konstruktyviam lyčių klausimo sprendimui ir kovai su korupcija.

9. Taryba pripažįsta, kad pereinamojo laikotarpio ir pokonfliktinėse situacijose reikia suderintų pasitraukimo strategijų ir ilgalaikio angažavimosi, kad būtų išsaugota pasiekta taika, ir remia bendrą planavimą ir pritaikytą tolesnę pagalbą, kad būtų užtikrintas politinis, institucinis ir saugumo tęstinumas. Taryba palankiai vertina tai, kad šios pastangos būtų derinamos su JT Taikos palaikymo komisijos strateginiais prioritetais.
10. Taryba dar kartą patvirtina Moterų, taikos ir saugumo (MTS) darbotvarkės, Jaunimo, taikos ir saugumo (JTS) darbotvarkės ir vaikų ir ginkluotųjų konfliktų darbotvarkės svarbą. Ji ragina integruoti lyčių aspektą, naudoti ekspertines žinias ir įgyvendinti įsipareigojimus MTS ir JTS srityse, be kita ko, planuojant, vykdant misijas bei operacijas, su jomis susijusią tolesnę veiklą, jų stebėseną ir vertinimą, ir užtikrinti visapusišką, lygiateisį ir prasmingą moterų bei jaunimo dalyvavimą ir lyderystę. Ji taip pat pabrėžia, kad reikia aktyviai be jokios diskriminacijos į ilgalaikės taikos kūrimo pastangas įtraukti jaunimą. Taryba pabrėžia, kad svarbu remti ir apsaugoti moteris taikos kūrėjas ir jaunus taikos kūrėjus, taip pat žmogaus teisių gynėjus. Atsižvelgdama į ES pasirašytą JT generalinio sekretoriaus „Bendrą įsipareigojimą užtikrinti visapusišką, lygiateisį ir prasmingą moterų dalyvavimą taikos procesuose“, Taryba pakartoja, kad reikia labiau remti suderintą moterų tarpininkių dalyvavimą taikos ir politiniuose procesuose. Taryba taip pat ragina rengti bendrus mokymus, dislokuoti specialius pajėgumus ir taikyti sustiprintus mechanizmus, siekiant užkirsti kelią seksualiniams nusikaltimams ir nusikaltimams dėl lyties realiame gyvenime ir internete ir su konfliktais susijusiam seksualiniam smurtui ir pažeidimams, be kita ko, prieš vaikus, užtikrinti atskaitomybę ir spręsti šių nusikaltimų poveikio jų aukoms ir visuomenei problemas.

11. Taryba palankiai vertina didesnę angažavimąsi klimato, taikos ir saugumo srityse. Ji visiškai pripažįsta veiklos iššūkius, kuriuos kelia greitai spartėjanti klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas misijų ir operacijų aplinkoje, ir remia ES BUSP patarėjų aplinkos klausimais ir JT klimato saugumo mechanizmo bendradarbiavimą. Ji reiškia didelį susirūpinimą dėl ginkluotų konfliktų daromos žalos klimatui ir aplinkai ir dėl to, kad dėl klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo didėja nestabilumas ir konfliktai. Taryba pabrėžia, kad svarbu į konfliktų analizę integruoti klimato, taikos ir saugumo vertinimus ir daryti pažangą tarpusavio mokymosi srityje ir stiprinti pajėgumus klimatui atžvalgių misijų planavimo srityje, ir ragina toliau vykdyti ES ir JT bendradarbiavimą šiuo atžvilgiu.
12. Taryba akcentuoja, kad reikia tvirtesnio ES ir JT bendradarbiavimo skaitmeninių inovacijų, duomenimis grindžiamos analizės ir besiformuojančių technologijų, įskaitant dirbtinį intelektą, srityse. Ji remia bendrą metodikų, pajėgumų stiprinimo ir elgsenos mokslų metodų plėtojimą ir kartu pabrėžia, kad svarbu toliau plėtoti etikos ir teisinius standartus, kuriais reglamentuojamos naujos technologijos. Taryba akcentuoja klaidingos informacijos, dezinformacijos, neapykantos retorikos ir kibernetinės kenkimo veiklos keliamą riziką ir pripažįsta, kad ES ir JT bendradarbiavimas technologinių inovacijų srityje turėtų būti nukreiptas į taiką ir saugumą, remiant tarpininkavimą ir konfliktų prevenciją, ir turėtų atitikti humanitarinius principus ir tarptautinę teisę.

13. Taryba remia intensyvesnį dialogą kovos su terorizmu ir kovos su smurtiniu ekstremizmu ir jo prevencijos srityje, be kita ko, vedant kasmetinį ES ir JT dialogą kovos su terorizmu klausimais. Ji ragina vadovautis visos visuomenės, teisine valstybe grindžiamu, į lyčių lygybę orientuotu požiūriu į kovą su terorizmu ir remia koordinuotą pajėgumų stiprinimą, kovą su terorizmo finansavimu, vykdому, be kita ko, pasitelkiant organizuotą nusikalstamumą. Taryba pakartoja, kad svarbu remti ir įtraukti terorizmo aukas. Šiuo atžvilgiu Taryba ragina stiprinti bendradarbiavimą civilinio ir karinio koordinavimo, dalijimosi informacija protokolų ir regioninio saugumo partnerysčių srityse. Taryba palankiai vertina glaudų EIVT ir įvairių JT organizacijų, visų pirma UNODC, bendradarbiavimą Pasauliniame kovos su terorizmu forume.
14. Taryba pabrėžia, kad naudinga stiprinti ES ir JT bendradarbiavimą ginklų neplatavimo, nusiginklavimo ir ginklų kontrolės srityse, siekiant stiprinti tarptautinę taiką bei saugumą ir teisinę valstybę, mažinti žmonių kančias ir kovoti su masinio naikinimo ginklų platinimo ir neteisėtos prekybos įprastiniais ginklais, įskaitant šaulių ir lengvuosius ginklus, keliamomis grėsmėmis. Taryba toliau remis JT pastangas, be kita ko, atitinkamai stiprindama ir įgyvendindama esamą sutarčių ir kitų tarptautinių susitarimų struktūrą, taip pat vykdydama konkretų pajėgumų stiprinimą atitinkamose srityse.

15. Taryba pakartoja, kad strategiškai orientuotos bendros mokymo iniciatyvos, civilinių ir karinių ekspertų dislokavimas ir tolesnis Europos saugumo ir gynybos koledžo (ESGK), įskaitant jo asocijuotuosius tinklo partnerius, ir atitinkamų JT mokymo įstaigų partnerysčių oficialus įtvirtinimas yra naudingas, ir ragina valstybes nares prisidėti prie bendrų pajėgumų stiprinimo.
 16. Galiausiai, Taryba pripažįsta modernizuotą ES ir JT strateginę partnerystę taikos ir saugumo srityje, kaip principinio, į rezultatus orientuoto daugiašališkumo pavyzdinę iniciatyvą, kuria taip pat stiprinamas ES kaip taikos įgalintojos, saugumo užtikrintojos ir gynybos subjekto vaidmuo, ir tikisi, kad 2025–2028 m. bendri prioritetai bus visiškai įgyvendinti.
-